

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2013-02-15
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
26410-12
26617-12

SÖKANDE

1. Loudnbright Systemintegration AB, 556408-9497

Ombud: Advokat Nicklas Gränsmarker
Rosengrens Advokatbyrå i Göteborg AB
Box 2523
403 17 Göteborg

KONKURRENSVERKET	
2013 -02- 15	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

2. STV Svenska Tele & Video Konsult Aktiebolag, 556307-4565

Ombud: Advokat Kristian Pedersen och jur.kand. Ingrid Sandstedt
Advokatfirman Delphi
Box 1432
111 84 Stockholm

MOTPART

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Loudnbright Systemintegration AB:s och STV Svenska Tele & Video Konsult Aktiebolags ansökningar.

Dok.Id 321917

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (Kammarkollegiet) genomför en upphandling avseende ramavtal för audiovisuella produkter (AV-produkter), dnr 96-98-2011, enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Vid första utvärderingen fick sju anbudsgivare, bl.a. Loudnbright Systemintegration AB (Loudnbright), STV Svenska Tele & Video Konsult Aktiefbolag (STV), Ricoh Sverige AB (Ricoh) och Atea Sverige AB (Atea) maximala 100 totalpoäng. I tilldelningsbeslut den 20 augusti 2012 meddelades att man genom lottning antagit fem anbudsgivare, bl.a. Loudnbright, STV och Atea, men inte Ricoh.

Ricoh ansökte om överprövning (förvaltningsrättens mål nr 18124-12) och yrkade bl.a. att Loudnbright skulle uteslutas på den grunden att Loudnbright inte uppfyllt skall-kravet att ha referensuppdrag på minst fyra tätorter, eftersom endast tre av de fyra orterna för deras referensuppdrag nr 3 hänförde sig till orter med minst 200 invånare. Loudnbright, som av förvaltningsrätten bereddes tillfälle till yttrande, anförde bl.a. att kravet på tätort strider mot proportionalitetsprincipen. Förvaltningsrätten fann att denna invändning inte kunde prövas eftersom Loudnbright inte var att anse som part i målet. Förvaltningsrätten biföll Ricohs ansökan genom att förordna att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering ska göras vid vilken Loudnbrights anbud inte ska beaktas. I nytt tilldelningsbeslut den 4 december 2012 meddelade Kammarkollegiet att ramavtal genom lottdragning mellan dem som fått 100 poäng har tilldelats fem anbudsgivare, bl.a. Atea och Ricoh, medan STV förlorade i lottningen och Loudnbright uteslöts från utvärdering på grund av att man inte uppfyllde samtliga skall-krav på referensuppdrag enligt angiven definition av tätort.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Loudnbright yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska rättas på så sätt att Loudnbrights anbud ska vara kvalificerat och utvärderas i ny utvärdering.

STV yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid anbudet från Atea förkastas och anbudet från Ricoh tilldelas färre poäng varvid STV:s anbud antas.

Kammarkollegiet anser att ansökningarna ska avslås.

OMSTÄNDIGHETER ANGÅENDE LOUDNBRIGHTS ANSÖKAN

Loudnbright anför bl.a. följande. Genom kravet på att referensuppdrag 1 och 3 ska ha utförts i olika tätorter, varmed avses tätbebyggt område med minst 200 invånare där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter och andelen fritidsfastigheter understiger 50 procent, har Kammarkollegiet brutit mot proportionalitetsprincipen och principen om icke-diskriminering.

Det framgår inte av förfrågningsunderlaget varför Kammarkollegiet ställt detta krav eller på vilket sätt kravet äger relevans. Ett uppdrag i denna upphandling skiljer sig inte åt i något avseende beroende på om det finns 160 eller 16 000 invånare på den ort där kunden befinner sig. Kammarkollegiet tycks vara av uppfattningen att det är mer komplicerat att installera AV-utrustning i en tätort jämfört med på en icke tätort. Denna föreställning är felaktig. Ett krav på att referenskunden har viss storlek i form av antal anställda eller antal rum skulle ha relevans för uppdraget, men något sådant krav har inte ställts. En upphandlande myndighet är inte fri att ställa krav

som saknar relevans för den tjänst som upphandlingen avser och på sådant sätt begränsa anbudsgivarens möjlighet att avge anbud. Kammarkollegiet har inte anfört något till stöd för att kravet på att referensuppdragen ska vara utförda i tätort är relevant för upphandlingen. En del myndigheter som omfattas av upphandlingen, t.ex. Försvarsmakten, har ett flertal anläggningar belägna i småorter. Kammarkollegiet synes därmed mena att uppdrag för Försvarsmakten inte har samma referensvärde som uppdrag för t.ex. Försäkringskassan. I en närbesläktad upphandling, som baserar sig på förstudie "Komet" precis som den aktuella upphandlingen, har Kammarkollegiet ändrat kravet från tätort till ort, vilket inkluderar även småorter.

Det är vidare inte proportionerligt att ställa krav som hänvisar till en definition med ett exakt antal invånare och ett exakt antal meter mellan hus. Ett referensuppdrag skulle exempelvis godtas om antalet invånare precis är uppfyllt för att orten ska betraktas som tätort. Ett annat referensuppdrag skulle inte godtas endast på den grunden att antalet invånare med en person understiger definitionen. En sådan följd av kravet är orimlig.

Genom kravet på referensuppdrag i tätort diskrimineras leverantörer i glesbygderna.

Loudnbright, som om dess anbud utvärderats skulle ha erhållit tilldelning av avtal på sätt som skedde enligt det tidigare tilldelningsbeslutet, har åsamkats skada.

Kammarkollegiet anför bl.a. följande. Det är den upphandlande myndigheten som bestämmer upphandlingsföremålet och vilka krav som kan ställas. Alla kraven i förfrågningsunderlaget är väl avvägda utifrån avropsberättigade organisationers behov. Kraven avser att säkerställa att de anbudsgivare som antas till ramavtalsleverantörer har förmåga att leverera till alla avropsberättigade organisationer. I princip alla avropsberättigade organi-

sationer bedriver verksamhet, i vilken AV-produkter nyttjas, i tätorter. En försvinnande liten del bedriver viss verksamhet i småorter, t.ex. Försvarsmaktens bunkrar i skärgården. Att inge ett referensuppdrag levererat inom småorter belägna utanför en tätort (t.ex. utanför Umeå) säkerställer inte att anbudsgivaren har den leveranskapacitet som krävs för att täcka offentlig sektors behov i hela Sverige.

En upphandlande myndighet är inte skyldig att ange varför ett krav uppställs i en upphandling. Upphandlingen är inte geografiskt indelad utan rikstäckande och avser att täcka den offentliga sektorns behov i hela Sverige. Av de avropsberättigade organisationerna är flera, bl.a. Skatteverket och Försäkringskassan, stationerade på flera tätorter i Sverige. Syftet med kommande ramavtal är att dessa typer av organisationer ska kunna kontraktera en ramavtalsleverantör för leverans till samtliga tätorter där organisationen är belägen. Enligt Statistiska centralbyrån finns det två typer av nomenklatur avseende ort: småort och tätort. Av 15 anbudsgivare är det bara Loudnbright som inte uppfyller kravet avseende ort.

OMSTÄNDIGHETER ANGÅENDE STV:S ANSÖKAN

STV anför bl.a. följande. STV har i utvärderingen fått lika många poäng som Atea och Ricoh men gått miste om ramavtal till följd av lottning. Kammarkollegiet har brutit mot likabehandlings- och transparensprincipen genom att utvärdera anbudet från Atea trots att detta inte uppfyller alla skall-krav och genom att tilldela Ricoh för många poäng i förhållande till vad som framgår av förfrågningsunderlaget. Utan dessa överträdelser av LOU skulle ingen lottning ha skett och STV skulle ha tilldelats ramavtal. STV har därmed lidit skada eller riskerar i vart fall att lida skada.

Av förfrågningsunderlagets avsnitt 3.4.7 framgår att underleverantörer ska anges samt att ett exemplar per underleverantör av bilagan *Underleveran-*

törer ska bifogas anbudet. Det framgår också att Kammarkollegiet ställer långtgående krav på underleverantörer och att en ramavtalsleverantör inte får byta ut eller lägga till någon underleverantör utan Kammarkollegiets föregående godkännande. Atea har i anbudet angett bl.a. Digital Hemservice Göteborg AB (Digital Hemservice). Atea har dock inte bifogat någon bilaga för denna underleverantör. Därmed är skall-kravet inte uppfyllt. Dessutom har Atea därmed inte uppfyllt kravet i 11 kap. 12 § LOU på att styrka att bolaget förfogar över underleverantörens kapacitet. I och med att Atea har angett underleverantörer har bolaget varit skyldigt att bifoga en ifylld bilaga. Detta verkar Atea självt ha insett eftersom bolaget har bifogat bilaga för flertalet underleverantörer, dock inte för Digital Hemservice. Om Atea hade haft möjlighet att på egen hand uppfylla kraven i förfrågningsunderlaget hade det inte funnits något skäl att i anbudet ange underleverantörer. Att Atea i svepande ordalag angett att bolaget inte behöver några underleverantörer kan inte tillmätas betydelse eftersom Atea uppenbarligen anser sig behöva underleverantörer och kravet på bilaga för varje underleverantör är ett skall-krav. Det är inte förenligt med upphandlingsrätten att bristande uppfyllelse av ett skall-krav endast leder till att en underleverantör stryks och inte till att anbudet förkastas.

Av förfrågningsunderlagets avsnitt 4.1.7 *Produktbredd: användbarhet och tillgänglighet för projektorer* framgår hur utvärderingen ska gå till. Det är tydligt dels att anbudsgivare ska beskriva produkternas egenskaper och bifoga produktblad för att överhuvudtaget få poäng, dels att anbudsgivare för att uppnå full poäng, dvs. fyra poäng, ska offerera projektorer från minst två tillverkare och minst två projektorer från varje tillverkare, dvs. totalt fyra projektorer. Att kriteriet har denna innebörd framgår också av skalan för poängsättning som visar som visar att kravnivån för full poäng är betydligt högre än vad som krävs för poäng på den lägre nivån. Skalan innebär i praktiken att en poäng ges per offererad projektor. Ricoh har på frågan "Ange antal projektorer" endast skrivit "Fler än 2 st" och på frågan

”Ange antal tillverkare” skrivit ”3 st” samt har, med något enstaka undantag, överhuvudtaget inte angett några specifika produkter eller beskrivit produkternas egenskaper och inte bifogat några produktblad. Ändå har Ricoh fått fyra poäng. Av avsnitt 4.1.8 *Produktbredd: användbarhet och tillgänglighet för skärmar och monitorer* framgår tydligt att anbudsgivare för att uppnå full poäng ska offerera skärm eller monitor från minst två tillverkare och minst två skärmar/monitorer från varje tillverkare, dvs. totalt fyra skärmar eller monitorer. Att kriteriet har denna innebörd framgår av samma skäl som i avsnitt 4.1.7. Ricoh har på ”Ange antalet skärmar/monitorer” svarat ”3 st” och på ”Ange antalet tillverkare” svarat ”2 st”. Ricoh har därmed offererat endast tre skärmar/monitorer men ändå fått full poäng på det utvärderingskriteriet. Det är uppenbart att bolaget har fått för många poäng i anbudsutvärderingen. De andra anbudsgivarna har i detta avseende tolkat förfrågningsunderlaget på samma sätt som STV. Kammarkollegiet har inte tolkningsföreträde utan transparensprincipen talar för att den som har formulerat en text får bära ansvaret för och konsekvenserna av den otydliga formuleringen.

Det Ricoh bifogat till anbudet är inte produktblad utan andra dokument, t.ex. intyg för BenQ om vissa egenskaper hos produkterna där varken fabrikat eller produktnamn beskrivs och därför inte verifierar att samtliga krav uppfylls. Dokumentet som rör Epson uppfyller inte kraven i förfrågningsunderlaget eftersom det är en instruktion till fjärrkontrollen, inte något produktblad, och det av dokumentet inte framgår för vilken typ av apparat som fjärrkontrollen kan användas eller vilka egenskaper denna apparat eventuellt har.

Kammarkollegiet anför bl.a. följande. I Kammarkollegiets upphandling har anbudsgivare, som inte på egen hand uppfyller kraven, haft möjlighet dels att nyttja annan leverantörs kapacitet enligt punkten 3.3.5 *Konsortier*, dels att använda underleverantörer enligt punkten 3.4.7 *Underleverantörer*.

Kravet i sistnämnda punkt tar sikte på den situation då anbudsgivare inte självständigt uppfyller kraven i upphandlingen, och syftar till att säkerställa att underleverantörerna uppfyller krav på bl.a. skatter och sociala avgifter. Om en anbudsgivare åberopar en kapacitet från en underleverantör och underleverantören inte redovisas i bilaga *Underleverantör* medför det att underleverantören styrks i anbudet, inte att anbudet förkastas. Atea anger i sitt anbud att man självständigt uppfyller samtliga krav i upphandlingen och åberopar därför inte någon underleverantörs kapacitet i syfte att uppfylla kraven i förfrågningsunderlaget. Det faktum att Atea i framtiden efter eventuellt ramavtalstecknande kan komma att behöva ytterligare förstärkning i samband med framtida avrop utgör inget åtagande från någon annan leverantör.

Ricoh har i enlighet med uppställt krav i punkt 4.1.7 offererat tre stycken projektorer, vilka alla uppfyller ställda krav, och bifogat produktblad. I enlighet med aktuellt krav erhåller anbudsgivarna en poäng om de offererar en projektor som uppfyller ställda skall-krav, medan de får maximala fyra poäng om de offererar två projektorer från två olika tillverkare, dvs. totalt två projektorer. Detsamma gäller punkt 4.1.8, dvs. anbudsgivaren får maximala fem poäng om den förfogar över två olika monitorer/skärmar från två olika tillverkare, dvs. totalt två monitorer/skärmar. Vissa anbudsgivare, bl.a. STV, har offererat fler projektorer än vad som efterfrågas men har ändå inte fått mer än maximal poäng. Det är vanligt att anbudsgivare kommer in med fler produkter eller tillverkarmärken än vad som krävs, för att säkerställa att de uppfyller kraven.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Aktuella bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 11 kap. 12 § LOU anges följande. En leverantör får vid behov och när det gäller ett visst kontrakt åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Leverantören ska genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

I 16 kap. 6 § första stycket LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Loudnbrights ansökan

Loudnbright har gjort gällande att kravet på referensuppdrag i tätorter är oproportionerligt och diskriminerande. Bolaget har anfört att kravet saknar relevans eftersom det inte är mer komplicerat att installera AV-utrustning i en tätort än på andra platser, att kravet är oproportionerligt eftersom det hänvisar till en exakt definition av begreppet "tätort" samt att kravet utgör en direkt diskriminering av leverantörer i glesbygdsområden.

Kammarkollegiet har gjort följande invändning. Flertalet av de organisationer som har rätt att avropa från kommande ramavtal, t.ex. Skatteverket och Försäkringskassan, är stationerade på flera olika tätorter i Sverige. Syftet med kommande avtal är att dessa typer av organisationer ska kunna kontraktera en ramavtalsleverantör för leverans till samtliga tätorter där organisationen är belägen.

I punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget, *Referenser*, anges bl.a. följande.

Anbudsgivare ska styrka sin förmåga att utföra uppdrag inom upphandlingsområdet genom en redovisning av referensuppdrag. Anbudsgivare ska inkomma med totalt tre (3) referensuppdrag, levererade till olika kunder. [---] Referensuppdrag nummer 1 ska innehålla tjänsteområdet Leverans och installation av AV-produkter till sammanlagt minst fem olika grupp- och/eller konferensrum fördelat på minst två (2) olika tätorter där kunden har sin verksamhet samt ytterligare minst (3) valfria tjänsteområden. [---] Referensuppdrag nummer 3 ska innehålla tjänsteområdet Leverans och installation av AV-produkter inkl. montering och kabelförläggning, driftsättning och användarinstruktion på minst fyra (4) olika tätorter där kunden har sin verksamhet samt ytterligare minst tre (3) valfria tjänsteområden. Med tätort avses ett tätbebyggt område med minst 200 invånare där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter samt att andelen fritidsfastigheter understiger 50 procent. (Källa: Statistiska Centralbyrån, SCB).

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att det är den upphandlande myndigheten som har att identifiera sitt behov och att det utifrån detta står myndigheten fritt att utforma förfrågningsunderlaget inför upphandlingen. Förfrågningsunderlaget måste dock stå i överensstämmelse med LOU och de gemenskapsrättsliga principer som ligger till grund för lagstiftningen.

Av EU-domstolens praxis rörande proportionalitetsprincipen framgår att en bedömning av om proportionalitetsprincipen åsidosatts ska genomföras som en "strukturerad avvägning" mellan motstående intressen. Bedömningen består av tre steg. För det första ska en bedömning göras av om åtgärden är en lämplig och effektiv åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet. För det andra ska en bedömning göras av om åtgärden är nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet, såtillvida att det inte finns något mindre ingripande alternativ. För det tredje ska bedömas om den negativa effekten som åtgärden får, på det intresse eller den rättighet som åtgärden

inskränker, är oproportionerlig eller överdriven i förhållande till det eftersträvade syftet. (Jfr t.ex. Kammarrätten i Sundsvalls dom den 5 juli 2012 i mål 1105-12.)

Kammarkollegiet har angett att syftet med det aktuella kravet är att säkerställa att leverantören har förmåga att leverera AV-produkter till offentlig sektor i hela Sverige. Det förhållandet att en leverantör tidigare har utfört uppdrag på flera olika tätorter är enligt förvaltningsrättens mening en god indikation på att leverantören har kapacitet att leverera produkter i hela landet. Kravet framstår därför som *lämpligt* (steg ett).

Det har inte framkommit att det funnits något mindre ingripande alternativ som skulle ha gjort det möjligt att uppnå det eftersträvade syftet. Om kravet t.ex. hade hänvisat till "orter" i stället för "tätorter" så hade det varit möjligt att uppfylla kravet genom uppdrag som utförts inom ett mycket begränsat geografiskt område. Kravet hade då inte säkerställt att det eftersträvade syftet uppnåddes. Kravet framstår därför som *nödvändigt* (steg två). Det förhållandet att kravet innehåller en exakt definition av begreppet "tätort" ändrar inte denna bedömning.

De negativa konsekvenserna av kravet är att konkurrensen i viss mån begränsas och att enskilda leverantörer fräntas möjligheten att lämna anbud i upphandlingen. Anbudsgivarna har emellertid kunnat välja fritt bland alla tätorter och endast en av femton anbudsgivare har uteslutits på grund av det aktuella kravet. Förvaltningsrätten anser därför att kravet i förhållande till sitt syfte inte är särskilt långtgående. Kravet framstår därför som *skäligt* (steg tre).

Förvaltningsrätten anser sammanfattningsvis att det inte är bevisat att Kammarkollegiet genom det aktuella skall-kravet har agerat i strid med

proportionalitetsprincipen. Det har inte heller framkommit att kravet är diskriminerande.

STV:s ansökan

Underleverantörer

STV har gjort gällande att Atea inte uppfyller skall-kravet om underleverantörer och inte heller de krav som följer av 11 kap. 12 § LOU. STV har anfört att Atea inte har bifogat en bilaga angående underleverantören Digital Hemservice trots att underleverantören anges i anbudet.

Kammarkollegiet har gjort följande invändning. Kravet tar sikte på den situation då anbudsgivare inte självständigt uppfyller kraven och som följd av detta väljer att nyttja underleverantörers kapacitet. Atea uppfyller självständigt samtliga krav och frågan avseende nyttjande av underleverantörers kapacitet aktualiseras inte.

I punkt 3.4.7 i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

Följande ska gälla då underleverantörer ingår i anbudet: [---] Anbudsgivaren ska redovisa eventuella underleverantörer inom upphandlingen, samt beskriva vilket åtagande som respektive underleverantör har samt vilka resurser och tjänster underleverantören ger Anbudsgivaren förfogande över. Intyget, bilaga *Underleverantörer*, ska fyllas i, skannas in och bifogas anbudet i PDF-format, en för varje underleverantör. [---] Anbudsgivaren som i sitt anbud åberopar leveranskapacitet hos underleverantör ska vid fullgörande av kontraktet förfoga över de resurser hos underleverantör som åberopas som leveranskapacitet.

Atea har i aktuellt avsnitt i sitt anbud angett följande:

Atea Sverige AB har den kapacitet som behövs med mycket goda marginaler inom vår egen organisation. Vi använder alltid egen personal för projektledning/arbetsledning och arbetsstyrning i våra leveransprojekt. Vi har dock valt att lägga till ett antal underleverantörer för ytterligare förstärkning i samband med framtida avrop, se respektive underleverantörsbilaga:

Syftet med det aktuella kravet är att säkerställa att anbudsgivarna förfogar över de resurser hos underleverantörer som åberopas för uppfyllande av kraven i förfrågningsunderlaget. Med beaktande av detta bör kravet tolkas som att det endast är tillämpligt på anbud i vilka leverantören åberopar underleverantörers kapacitet. Även bestämmelsen i 11 kap. 12 § LOU förutsätter för sin tillämpning att leverantören åberopar ett annat företags kapacitet. Atea har i anbudet angett att bolaget självt har den kapacitet som efterfrågas. Atea kan därför inte anses ha åberopat andra företags kapacitet, trots att bolaget har angett att underleverantörer kan komma att användas vid framtida avrop. Det har därför inte funnits anledning att utesluta Atea med stöd av det aktuella skall-kravet eller med stöd av 11 kap. 12 § LOU.

Utvärderingen av Ricohs anbud

STV har gjort gällande att Ricoh tilldelats för många poäng i utvärderingen. STV har anfört att Ricoh endast har offererat tre projektorer och att fyra projektorer krävs för maximal poäng, att Ricoh endast har offererat tre skärmar eller monitorer och att fyra skärmar eller monitorer krävs för maximal poäng samt att Ricoh inte har beskrivit produkternas egenskaper eller bifogat några produktblad.

Kammarkollegiet har gjort följande invändningar. Det krävs endast två projektorer för maximal poäng. Det krävs endast två skärmar eller monitorer för maximal poäng. Produktblad som verifierar att kraven uppfylls har bifogats Ricohs anbud.

I punkt 4.1.7 i förfrågningsunderlaget, *Produktbredd – användbarhet och tillgänglighet*, anges bl.a. följande.

Poäng, enligt krav ovan:

1 projektor från 1 tillverkare, 1 poäng

2 olika projektorer från 2 olika tillverkare, 4 poäng

Anbud som uppfyller kravet Användbarhet och tillgänglighet – projektorer kan maximalt erhålla 4 poäng.

Förvaltningsrätten anser att den rimliga tolkningen av detta är den som Kammarkollegiet har anfört, dvs. att det för att få maximala fyra poäng räcker med två olika projektörer, förutsatt att de kommer från två olika tillverkare. Det som STV har anfört ändrar inte denna bedömning. Ricoh har erbjudit tre projektörer, vilket är fler än vad som krävs för att få full poäng.

I punkt 4.1.8 i förfrågningsunderlaget, *Produktbredd – användarbarhet och tillgänglighet för skärmar och monitorer*, anges bl.a. följande.

Poäng, enligt ovan krav:

1 skärm eller monitor från 1 tillverkare, 1 poäng

2 olika skärmar eller monitorer från 2 olika tillverkare, 5 poäng

Förvaltningsrätten gör motsvarande bedömning angående detta utvärderingskriterium. Ricoh har erbjudit tre skärmar/monitorer, vilket är fler än vad som krävs för att få full poäng.

Avseende både projektörer och skärmar/monitorer ska anbudsgivaren enligt kraven beskriva egenskaper samt bifoga ett produktblad för den angivna projektorn respektive skärmen eller monitorn. Av förfrågningsunderlaget framgår inte vad som avses med "produktblad". Ricoh har bifogat beskrivande intyg från Panasonic, BenQ och Samsung, ett eget beskrivande intyg av Philips produkt samt en riklig dokumentation med beskrivningar från Epson. STV har inte påvisat att den dokumentation som Ricoh har åberopat inte uppfyller förfrågningsunderlagets krav på beskrivningar och produktblad.

Sammanfattningsvis har det inte framkommit att utvärderingen av Ricohs anbud inte har gjorts i enlighet med förfrågningsunderlaget.

Slutsats

Det är inte bevisat att Kammarkollegiet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Det saknas därför förutsättningar för ingripande enligt LOU. Loudnbrights och STV:s ansökningar ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 A LOU).

David Brandell
Förvaltningsrättsfiskal

David Munck har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom **tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU